

Povětrnostní podmínky ve vinařských oblastech ČR v roce 2015

Tak jako každým rokem touto dobou, i letos přinášíme na stránkách Vinařského obzoru **podrobný přehled povětrnostních podmínek v právě uplynulém roce ve vinařských oblastech**. Jelikož nainstalovaných meteorologických stanic ve vinnicích postupně přibývá a dostávají se i do oblastí, kde doposud nebyly, můžeme letos poprvé přinést přehled vývoje povětrnosti nejen ve vinařské oblasti Morava, ale částečně i Čechy, přesněji ve Velkých Žernosekách v litoměřické podoblasti.

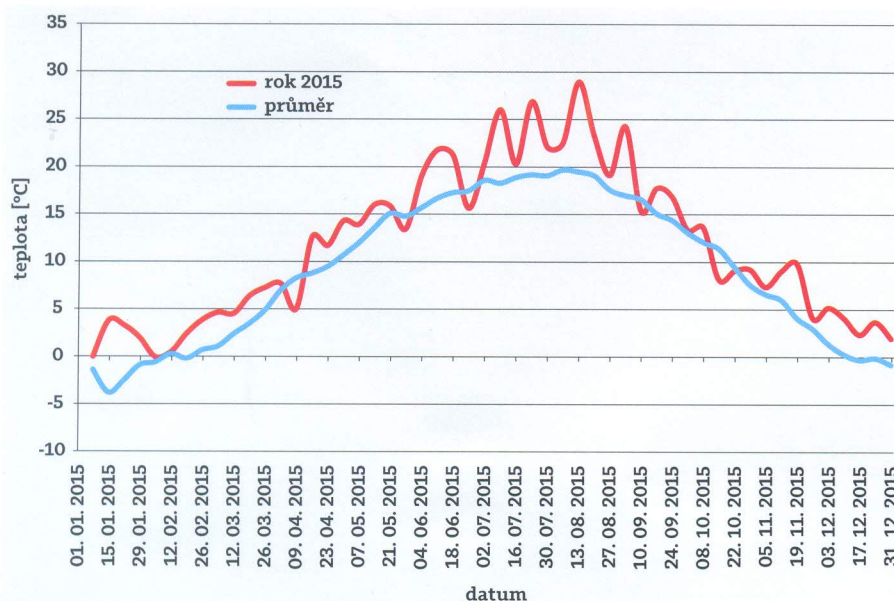
Rok 2015 jako celek můžeme charakterizovat jako teplotně nadnormální a srážkově silně podnormální. Nejvýraznější kladné teplotní odchylky byly zaznamenány především v červenci a v první polovině srpna, přičemž toto období se vyznačovalo i nízkými úhrny srážek. Ačkoliv se uplynulý rok vyznačoval různou kombinací příznivých a nepříznivých povětrnostních vlivů, výsledek vinobraní ukázal, že réva si s nimi dovedla poradit a že ve zvýšené míře se uplatnily především ty příznivé.

Teplotní poměry

V posledních letech bývá již téměř pravidlem, že každý rok lze označit jako

teplotně nadnormální. Toto srovnání je však silně závislé na tom, za jaké období je průměr stanoven. V klimatologii je běžné na doporučení Světové meteorologické organizace používat normály za třicetiletí, počínající rokem 1901. Poslední takto definované třicetiletí vychází na roky 1961–1990, což je s ohledem na klimatické změny již poměrně dávno a za 5 let bude stanoven nový normál. Jestliže za období 1961–1990 vychází pro Lednici průměrná roční teplota 9,2 °C, za posledních 30 let (1986–2015) je to již 10,1 °C. U teplot za vegetační období vychází jejich nárůst ještě větší – z 15,6 na 16,7 °C. Proto se odchylky uváděné v nejrůznějších sdělovacích prostředcích mohou lišit právě v závislosti na tom,

zdali je použit normál (hodnota za přesně definované třicetiletí od roku 1901), anebo dlouhodobý průměr za libovolně stanovené období. Takže oproti normálu 1961–1990 byl loňský rok v Lednici o 2,1 °C teplejší, avšak oproti dlouhodobému průměru to bylo jenom o 1,2 °C. Průměrná roční teplota se pohybovala ve vinařských oblastech v roce 2015 v rozmezí od 10,8 °C (Mělník) do 11,8 °C (Velké Pavlovice). Jak to vypadalo v průběhu roku, lze zjistit z obr. 1. Teplý byl již jeho samotný počátek, pak nastalo mírné ochlazení v prvních dnech dubna a ještě koncem května a června, avšak ve zbývajícím období až do konce roku byly teploty nadnormální. Největší kladné odchylky se vyskytly v červenci a srpnu, kdy se vysoké teploty nad 30, popřípadě až 35 °C vyskytovaly v souvislejších několikadenních intervalech. Velmi dobře je to patrné z obr. 2 pro Velké Bílovice, kde jsou kromě průměrné denní teploty vyznačeny i maximální a minimální teploty. Přestože se teplá období vyskytovala poměrně často, nebyly překročeny v minulosti naměřené nejvyšší teploty – konkrétně ve V. Bílovicích byla naměřena nejvyšší teplota loňského roku dne 12. 8., kdy dosáhla 38,4 °C. I zimní období bylo neobyčejně teplé, a to pokud jde o průměrné teploty, tak i teplotní minima. Pouze v lednu se vyskytlo několik dnů s nejnižšími teplotami pod -6 °C, nejnižší teplota v prosinci se vyskytla až poslední den v roce a pohybovala se ve velmi úzkém rozmezí od -4 °C (Žernoseky, Mělník) do -7 °C (Bzenec). Podmínky pro sběr ledového vína tak v roce 2015 zřejmě vůbec nenastaly. Obdobně

Obr. 1: Porovnání průměrných týdenních teplot a teplot v roce 2015 pro Velké Pavlovice – šlechtitelská stanice

